

אלו נאמרין פרק שביעי סוטה

מב.

עין משפט
גר מצוה

(א) זיל עב (ג) זיל רחאם
 (ב) זיל רחאם (ג) זיל רחאם
 (ד) פסוקים ק"ג ע"ש,
 (ה) זיל שקדים. כ"א
 בסנהדרין. (ו) [שנת קמט:
 מנינה יב: סנהדרין ק"ג]
 (ז) ויחמל לט. ע"ש מיר מ:
 ע"ש. (ח) ק"א שמצבר:
 ע"ש. (ט) ופי' ימיה ה'
 (י) ע"ש י"ז. (י"א) זיל לא,
 (י"ב) ופי'ע חוס' יומא טו:
 ד"ה למר להס' ומוס' נמוח
 ק. ד"ה אמר.

מוטלה. גדולה כמו ויגמל (בראשית כ):
משך ידו. הקצ"ה מהיות את לולאיים:
לא יגור רע. לא יגור עמך רע.
 וגבי מספרי לשון הרע כתיב דכתיב
 כההיא פרשתא כי אינן צפיהו נכונה וגו':

הדרן עלך אלו נאמרין

משוח מלחמה. כהן (י) שנתרצה
 לכך שנאמר ונגש הכהן
 וגו'. ונגמרה פריך מאי קאמר:
ויקומו האנשים. כתיב גבי פקח
 בן רמליהו שנלחם עם אחז גדברי
 הימים ששנו מזני יהודה הרבה
 ושם היה נצח עורר שמו והוכיחם
 לבני ישראל ואמר להם צחמת ה'
 על בני יהודה נתנס צידכם והכימם
 בהם לאין מרפא ועמה אתם אומרים
 לבכש אותם לעבדים שמעונו והשיבו
 את השביה וגו': **לכל כושל**. כל
 הכושלים שבהם שאינן יכולין לילך
 צרנגליהם: **נהלם מוסים**. קנף סוקים
 קרוי נהלהם) בלשון המקרא: **קלגסין**.
 חילות: **הגפת תריסין**. מגיפין
 וסוגרין ומדבקין התריסין זה סמוך
 לזה כדי שינקשו זה על זה והקול
 נשמע כקול המון לאיים על שכנגדם:
סוכך. שר צבא הדרעוסי: **גב' מאי**
קאמר. היכי יליף לשון הקודש
 מהכא: **דומיא דשטר**. מירוצא הוא.
 השופט ממונה על השוטר ששוטר
 עשוי לנגוש את מי שצוה השופט
 לכוף: **ואימא סגן**. מדבר דברים
 הללו דהא ממונה הוא ויש ממונה
 על גביו: **למה סגן ממונה**. לאמה
 דבר הוא ממונה ומוכן: **שאם אירע**
 כו'. אבל בעוד שלא אירע פסול לכהן
 גדול אינן לסקן גדולה של כלום:
מאי שנא שמע ישראל. למה
 מתחיל בלשון זה: **פעמיים מדבר**
עממס אחס בספר. כשילאו מאלרס:
 שמעו

הגהות הב"ה

(א) גב' ומכיל יוספס
 ריאה בן שלמיה
 ברימירו ויחולא:
 (ב) שם גמולה דא
 מצעלה:

מוסף רש"י

משך ידו את הוציאים.
 משך הקצ"ה את ידו מן
 הלולאיים שלא להתקרב
 אלם (סנהדרין ק"ג). לא
 יגורך רע. היינו מספרי
 לשון הרע. דכתיב בתורה
 מהלכך דוכי מוס' את דמיס
 וגו'. ועוד דכתיב בתורה
 קודם היות קרב פסח
 גרומס וגו' (שם).
 הדרן עלך אלו נאמרין
 על אויביכם אתם
 הולכים. לפיך החמוסן
 במלחמה (דברים כ ג).
 למה סגן ממונה שאם
 אירע בו פסול בכהן
 גדול. אבל כל זמן שלא
 אירע בו פסול אין הסגן
 עובד שום עבודה בעולם
 (יומא טז ע"ג ש"ג יומא כחה
 סגן ממונה).

יודי הוא בשער בנימן ושם בעל פקידות
 ושמו יראה בן שלמיה בן חנניה ויתפש את
 ירמיהו הנביא לאמר אל הכשרים אתה נופל
 ויאמר (לו) ירמיהו שקר אינני נופל (ב) אל
 הכשרים וגו' וכת' ויתפש (ב) ירמיהו ויביאהו
 אל השרים וא"ר אלעזר כל עדה שיש בה
 חנופה מאוסה כנדה שנאמר ²כי עדת חנף
 גלמוד ²שכן בכרכי הים קורין לנדה גלמודה
 מאי גלמודה גמולה (ג) מבעלה ואמר ר' אלעזר
 כל עדה שיש בה חנופה לסוף גולה כתיב
 הכא כי עדת חנף גלמוד וכת' התם ³ואמרת
 בלבבך מי ילד לי את אלה ואני שכולה
 וגלמודה גולה וסורה וגו' א"ר ירמיה בר אבא
⁴ארבע כיתות אין מקבלות פני שכינה כת
 ליצים וכת חניפים וכת ⁵שקרים וכת מספרי
 לשון הרע כת ליצים דכתיב ⁶משך ידו את
 לווצים כת חניפים דכתיב ⁷כי לא לפניו חנף
 יבא כת שקרים דכתיב ⁸דובר שקרים לא יכון
 לנגד עיני כת מספרי לשון הרע דכתיב ⁹כי
 לא אל חפץ רשע אתה לא יגורך רע ¹⁰צדיק
 אתה ה' לא יגור במגורך רע:

הדרן עלך אלו נאמרין

משוח מלחמה *בשעה שמדבר אל העם
 בלשון הקודש היה מדבר שנאמר
 והיה בקרבכם אל המלחמה ונגש הכהן זה
 כהן משוח מלחמה ודבר אל העם בלשון
 הקודש ואמר אליהם שמע ישראל וגו' על
 אויביכם ולא על אחיכם לא יהודה על שמעון
 ולא שמעון על בנימין שאם תפלו בידם ירחמו
 עליכם כמה שנאמר ¹⁰ויקומו האנשים אשר
 נקבו בשמות ויחזיקו בשביה וכל מערומיהם
 הלבישו מן השלל וילבישום ויענילום
 ויאבילום וישקום ויטכום וינהלום בחמורים
 לכל כושל ויביאום וירחו עיר התמרים אצל
 אויביכם אתם הולכים שאם תפלו בידם אל ירך
 לבבכם אל תיראו ואל תחפזו וגו' אל ירך לבבכם מפני צהלת סוסים

א א מ"י פ"ו מלכות
 מלכיס הלכה ג סגן
 עין ק:
 ב ב מ"י שם הלכה ב:

תורה אור השלם

1. וידי הוא בשער בנימן
 ושם בעל פקדת השמו
 יראה בן שלמיה בן
 חנניה ויתפש את ירמיהו
 הנביא לאמר אל
 הכשרים אתה נופל
 ויאמר (לו) ירמיהו
 שקר אינני נופל
 הכשרים וגו' וכת' ויתפש
 ירמיהו ויביאהו
 אל השרים וא"ר אלעזר
 כל עדה שיש בה
 חנופה מאוסה כנדה
 שנאמר ²כי עדת חנף
 גלמוד ²שכן בכרכי
 הים קורין לנדה גלמודה
 מאי גלמודה גמולה
 (ג) מבעלה ואמר ר'
 אלעזר כל עדה שיש
 בה חנופה לסוף גולה
 כתיב הכא כי עדת חנף
 גלמוד וכת' התם ³ואמרת
 בלבבך מי ילד לי את
 אלה ואני שכולה
 וגלמודה גולה וסורה
 וגו' א"ר ירמיה בר אבא
⁴ארבע כיתות אין
 מקבלות פני שכינה
 כת ליצים וכת חניפים
 וכת ⁵שקרים וכת
 מספרי לשון הרע כת
 ליצים דכתיב ⁶משך
 ידו את לווצים כת חניפים
 דכתיב ⁷כי לא לפניו
 חנף יבא כת שקרים
 דכתיב ⁸דובר שקרים
 לא יכון לנגד עיני
 כת מספרי לשון הרע
 דכתיב ⁹כי לא אל חפץ
 רשע אתה ה' לא יגורך
 רע ¹⁰צדיק אתה ה'
 לא יגור במגורך רע:

2. כי עדת חנף גלמוד
 ואש אקלה אקלה שתה:
 איוב טו לד
 3. ואמרת בלבבך מי
 ילד לי את אלה ואני
 שכולה וגלמודה גלה
 וסורה ואלה מי גדל זן
 אני נשארתי לבדי אלה
 איפה הם:
 4. יום מלכודת החילו
 שרים חמת מין משך ידו
 את הוציאים: השע ו ה
 5. גם הוא לי ישועה כי
 לא לפניו חנף יביא:
 איוב ג טו
 6. לא ישב בקרב ביתי
 עשה רמיה דבר שקרים
 לא יכון לנגד עיני:
 תהלים קא ז
 7. כי לא אל חפץ רשע
 אקלה לא יגורך רע:
 תהלים ה ה
 8. והיה בקרבכם אל
 המלחמה ונגש הכהן
 ודבר אל העם:
 דברים כ ב
 9. ואמר אליהם שמעו
 ישראל אתם קרבים
 היום למלחמה על
 אויביכם אל ירך לבבכם
 אל תיראו ואל תחפזו
 ואל תערצו מפניהם:
 דברים כ ג
 10. ויקומו האנשים אשר
 נקבו בשמות ויחזיקו
 בשביה וכל מערומיהם
 הלבישו מן השלל
 וילבישום ויענילום
 ויאבילום וישקום ויטכום
 וינהלום בחמורים לכל
 כושל ויביאום וירחו עיר
 התמרים אצל אחיהם
 וישכו שמרוך:
 דברי הימים ב כח טו
 11. פי' אלהים החלף
 עמכם להלחם לכם עם
 אויביכם להושיע
 אתכם:
 דברים כ ד
 12. ויהי קול השופר
 הולך וזקק מאד משה
 דבר והאלהים יצגנו
 בקול:
 שמות יט ט
 13. ודברו השטרים אל
 העם לאמר מי האיש
 אשר בנה בית ה' ויש ולא
 יתבו ילך וישב לבייתו ו
 ימות במלחמה ואיש
 אחר יתבונן: דברים כ ה

כהן גדול (דף יט). כשהוא מנחם את השרים
 כל העם עובדין זה אמר זה והממונה
 ממלעו ומניח כשהוא עומד בשורה
 לנחם את האחרים סגן ומשוח מלחמה
 עומד בימיו ואמר רב פפא ש"מ
 מהא מתניתין מלת שמע מינה היינו
 סגן היינו ממונה יש לומר ודאי
 ממונה היה לדברים שמינהו אחיו
 הכהנים כדמין יומא דף מה. אמר
 להם הממונה אצל מן הסורה אין
 לו שום מניין וסורה יותר על אחיו
 הכהנים ואינו אלא כעין מינוי אמרכל
 וגזבר שגדלוהו אחיו הכהנים (י):

מאה
 על
 אחיהם וישובו שומרון וגו' על
 מרחמין עליכם אל ירך
 לבבכם מפני צהלת סוסים
 וציהצוח חרבות אל תיראו מפני
 הגפת תריסין ושפעת הקלגסין אל
 תחפזו מקול קרנות אל תערצו
 מפני קול צווחות יי כי ה' אלהיכם
 ההולך עמכם הם כאין בנצחוננו
 של בשר ודם ואתם באים בנצחוננו
 של שובך מה היה סופו לכוף נפל
 בחרב ונפלו עמו בני עמון באו
 בנצחוננו לכם וגו' זה מחנה הארון:
 גב' מאי קאמר הכי קאמר שנאמר
 ודבר ולהלן אומר ¹²משה ידבר
 והאלהים יעננו בקול מה להלן
 בלשון הקודש אף כאן בלשון
 הקודש תנו רבנן ונגש הכהן ודבר
 אל העם יכול כל כהן שירצה
 ת"ל ¹³ודברו השוטרים מה שוטרים
 בממונה אף כהן בממונה ואימא
 כהן גדול דומיא דשוטר מה שוטר
 שיש ממונה על גביו אף כהן שיש
 ממונה על גביו כהן גדול נמי האיכא
 מלך על גביו בעבודתו קאמר ואימא
 סגן לאו ממונה הוא דתניא "אמר
 רבי חנינא סגן הכהנים למה סגן
 ממונה שאם אירע בו פסול בכהן
 גדול נכנס ומשמש תחתיו: ואמר
 אליהם שמע ישראל: מאי שנא
 שמע ישראל אמר רבי יוחנן משום
 רבי שמעון בן יוחי אמר להן הקדוש
 ברוך הוא לישראל אפילו לא קיימתם
 אלא קריאת שמע שחרית וערבית
 אי אתם נמסרין בידם: אל ירך
 לבבכם אל תיראו כו': תנו רבנן
 פעמיים מדבר עמם אחת בספר
 ואחת במלחמה בספר מה הוא אומר
 שמעו

6 [למקנן מה. פסהדרין גג. 15: 1]. 7 יומא פה. [פסהדרין ק. 1]. 8 [13: 1]. 9 [7: 1]. 10 [7: 1]. 11 [7: 1]. 12 [7: 1]. 13 [7: 1]. 14 [7: 1]. 15 [7: 1].

1. ועמד ויקרא אל מערכת ישראל ויאמר להם למה תצאו לערף מלחמה הלא אנכי הפלשתי ואתם עבדים לשאול ברר לכם איש וירד אלי.
2. ?? איש מלחמה ?? שמו: שמות טו ג.
3. וידר בן איש אפרתי זהה מבית להם יהודה ושמו יש ולו שמנה בניו והואש בימי שאול וכן בא באנשים.
4. ויאמר הפלשתי אל דוד הכלב אנכי כי אתה בא אלי במקלות וקלל הפלשתי את דוד באלהיה.
5. ויאמר דוד אל הפלשתי אתה בא אלי כחרב ובכידון ואנכי בא אליך בשם יי וצבאות אלהי מערכות יך אל אשר תרפת.
6. ויגש הפלשתי השכם והערב ויתביץ ארבעים יום: שמואל א יז טו.
7. ויצא איש הנגים ממקרות פלשתים גלית שמו מנת גברו ושם אמות תרתי: שמואל א יז טז.
8. וישבי בבב אשר בילידי הרקב ומשקל קינו שלש מאות משקל נחשת והוא הגר יתדשה ויאמר להכות את דוד: שמואל ב כא טו.
9. ותקח האשה ותפרש את המקשקש על פני הבאר ותשטח עליו הרפות ולא נודע דבר: שמואל ב ב יט.
10. אם תבטח את הארל במכתש בתוך הרפות בעלי לא תסור מעליו אלתו.
11. את ארבעת אלה ילדו לתקפה בנת ויפלו ביד דוד ויבדי עבדיו: שמואל ב כא כב.
12. ותשנה קולן ותבכינה עוד ותשק ערפה לחמיתה ורות דקקה קה: רות א יד.
13. אשפתו כקבר פתח כלם גבורים: ירמיהו ה טז.
14. דאנה בלב איש ישנהה ודר טוב ישמחה: משלי יב כה.

מאה פפי וחד נאנאי. בירושלמי צפרק החולץ אגמרא ומייצין אשכ תלוי את ש"מ [שהאשה] מתעברת וחורת ומתעברת את ש"מ שאין האשה מתעברת משני בני אדם כחמת ופליגי על רבנן דאגדתא דרבנן דאגדתא אומרים וילא איש הזנינים ממערכות פלשתים ממאה ערלות פלשתים שהערו זה מאה ערלות פלשתים אמר רבי מתניא ולא פליגי עד שלא נסרמה הרע האשה מתעברת משני בני אדם כחמת משנסרמה הרע אין האשה מתעברת משני בני אדם כחמת זה משמע שכולן מאה היו אבותיו שהרי מכולן נתעברה אמו ולא כפי רש"י שפירש וחד נאנאי שאחד מהן אביו ופי' הערוך ונאנאי כלב שבאו עליה מאה אנשים וכלב אחד וכן מפורש בירקא רבה וצאגדה דשמואל אמר ר' יחזקאל אמה הלינה שפרשה ערפה ממחמתה מתעברו זה גיים של מאה בני אדם הדא דכמיז והוא מדבר עמם והנה איש הזנינים וגו' ממערכות פלשתים ממערות כתיב ממאה ערלות פלשתים רבי נתנחמא אמר אף כלב אחד שנאמר וילמר הפלשתי אל דוד הכלב אנכי וגו' ומר שפרשה ערפה ארבעים יום ארבעים יום אמר רבי צרכיה צ"כ יחזקאל ששכר ארבעים פסיעות שהלכה ערפה עם חמותה נמלה לזנה ארבעים יום: **בפני** שהשם וב' בניו מונחים בארון. מוספתא (פ"ז ע"ש) כי ה' אליהם ההולך עמכם זה השם המנוח שאמר וישלח אותם משה וגו' מלמד שהיה פתח משוח מלחמה וכלי הקודש זה הארון יש אומרים אלו בגדי הכונה שנא' ונגדי הקודש אשר לאהרן ירבי יהודה בן לקיש אומר צ' ארונות היו עמהם זה שיואל עמהם למלחמה היו צו שברי לוחות אשכמו ויסעו מהר ה' וגו' זה שהיה עמהם היה צו ס"ת שנאמר ויעפילו לעלות וגו' ובירושלמי אמרי' ארון אחד היה:

שמעו דברי מערכי מלחמה. מי ראוי לחזור ומי ראוי לילך וחזרו הראוים לחזור כגון צנה בית ונטע כרם ואירש אשה וירא וכך הלכו. ואע"ג דכתיב בן דודו ושוטרים לקמיהו אמרינן דכהן קאמר להו אלף שהשוטרים משמיעין דכדרי לנס: **אל ירך לזככם אל סיראו ולא תחפזו ולא תעזבו.** אזהרות כנגד ארבעה דברים שהעובדי כוכבים היו עושין לאיים מגיפין בתריסין ומריעין צקרנות ולווחין בקולם ורומסין צלהת סוסיהן ודהרוסם אכל חמרות חרבות ושפעת קלגסיהן הן עיקר המלחמה ואינן לאיים: **ציגלוי פניס.** צחושה: **ברו.** צחור: **לדו פיו.** אמר פיו את שלונו: **וירד אלי.** משמע עלי שהוא יצבר דהיה ליה למימר וילחם אתי: **ואידך** וסכני. ואע"ג דהדר אמר ולא אני אוכל לו והכתיבו מכל מקום פתיחת פיו לרעמוס: **דוד הדר קאמר ליה ואני בא.** ואין זו פתיחת פה לרעה דאמר ליה אתה בא למשול צי על ידי דבר שאין צו ממנ ואני בא למשול כך צבט שהנחחות שלו: **כנגד ארבעים יום.** שאיחרה תורה להתקבל יתן לו כל להמיצ: **מכל מוס.** מתוקן ומנוקה מכל מוס של כיעור: **שכחיו.** ארבעה א) היו לו דלקמן: **בר מאה פאפי** וחד נאנאי. בן המערכות שבאו הרבה אנשים על אמו צלילה אחת ונתעברה מן אחד נמלא האחד אביו וכוון מנחפס: **נאנאי.** זהו נאנאי פרסי: **פאפי.** פרסטר"א. ולשון איש הזנינים שילא מצינ אנשים הרבה: **כסיב מערוס.** ממערות פלשתים: **כסיב ערפס.** שם החמת ערפס (רות א) וכתיב הרפה אשר צילידי הרפה והיא ערפה דלמחר לקמן שנגזר עליה שיפלו צניה חרצ ציד בני רות שדקקה בצכינה: **עורפין אופס.** הפקידה עצמה כצחמה (וי פניס כנגד עורף: **כריפוס.** חטין כחושין: **סף ומדון וגלית** וישבי. כולם כספר שמואלס: **בני הנשוקס.** ששקה לחמותה להפדר מעמה שלא נתגיירה: **ושככינה עור.** פער שניה דלעיל מיני' כתי' ומשאנה קולן ומככינה: **ארבע דמעות.** שתי צכיות משתי עיניו: **חץ.** לשון חלי. הודיען הכתוב שלא סיפר בחלי גבורתו: **לאודועי שכינה דודו.** שנלחם עם גבור כמותו: **כסיב שוכך.** כספר שמואל (ב' י) וכתיב שוכך דכדרי הימים (א' יט): **אשפתו כקבר פתח.** בחיילות של נכודנאנא כתיב. ואיידי דנקט פלוגתא דרב ושמואל דררסות דקראי נקט לה: **מפני שאומנים.** אכל אינס גבורים: **של זבל.** מחמת שאוכלין הרבה נגזרה: **שמע מינה.** מדקאמר שמה תאמר חולי מעיים הם: **ליערת כנפשי.** לנכק לו רפואות ערס יכד חוליו עליו: **דאנה כלב איש ישחנה.** ישחנה מדעמו. **ישחנה לאחרים:** וכל כך למי. אומר להם ומה היא הצטחה היו שהצטיקן כי ה' אליהם ההולך ולא אמר כי ה' אליהם עמכם ומה היא הליכה זו דמשמע הולך ממס: **שהשם וכל כינויו עומדין בארון.** היולא עמהם צמלחמה: שפטפט

הגהות הב"ח
(א) גמ' ובכדון דוד הדר אמר וכו' צנאות אלהי מערכות כלל ומינת ישראל נחמק: (ב) רש"י ד"ה וידך וכו' לרעתו הות הסי': (ג) ר"ה שחמיו ארבעה ארבעים היו: (ד) ר"ה עורפין וכו' כצחמה אף פניס:

לענין רש"י
פרשטר"א [פרשטר"א ש. אבות חורגים.]

מוסף רש"י
דאנה בלב איש. פחד שדואל על הפחד שזו דבר פן ינאחז ויחט עה.) ישחנה לאחרים. שמה ישיחנה עלה (שס.)

מאלו התוס' לא מצאתי יותר

האשה ותפרוש המסך על פני הבאר ותשטח עליה הרפות ואי בעית אימא מהבא¹⁰ אם תכתש את האויל במכתש בתוך הרפות בעלי¹¹ ואת ארבעת אלה יולדו להרפה בנת ויפלו ביד דוד ויבדי עבדיו מאי נינהו אמר רב חסדא סף ומדון גלית וישבי כנוב ויפלו ביד דוד ויבדי עבדיו דכתיב¹² ותשק ערפה לחמותה ורות דבקה בה אמר רבי יצחק אמר הקדוש ברוך הוא יבואו בני הנשוקה ויפלו ביד בני הדבוקה דרש רבא בשכר ארבע דמעות שהורידה ערפה על חמותה וכתה ויצאו ממנה ארבעה גבורים שנאמר ותשאנה קולן ותבכינה עוד כתיב חץ חניתו וקרין עץ חניתו אמר רבי אלעזר עדיין לא הגיענו לחצי שבחו של אותו רשע מכאן שאסור לספר בשבחן של רשעים ולא לפתח ביה כלל לאודועי שבחיה דדוד: בני עמון באו בנצחוננו של שוכך כו': כתיב שוכך וכתוב שוכך רב ושמואל חד אמר שוכך שמו ולמה נקרא שמו שוכך שעשוי כשוכך וחד אמר שוכך שמו ולמה נקרא שמו שוכך שכל הרואה אותו נשפך לפניו בקיתו¹³ אשפתו כקבר פתוח כולם גבורים רב ושמואל ואמרי לה רבי אמי ורבי אסי חד אמר בשעה שזורקין חץ עושין אשפתות אשפתות של חללים ושמא תאמר שאומנין בקרב ת"ל כולם גבורים וחד אמר בשעה שעושין צורכיהן עושין אשפתות אשפתות של זבל ושמא תאמר מפני שחולי מעיים הם תלמוד לומר כולם גבורים אמר רב מרי שמע מינה האי מאן דנפיש זיבליה חולי מעיים הוא למאי נפקא מינה ליטרה בנפשיה¹⁴ דאנה בלב איש ישחנה¹⁵ ר' אמי ורבי אסי חד אמר ישחנה מדעתו וחד אמר ישחנה לאחרים: ואתם אי אתם כן כו': וכל כך למי מפני שהשם וכל כינויו מונחין

משוח מלחמה פרק שמיני סוטה

מג.

עין משפט
גז מוצה

(א) כ"ג קט: (פנהדרין פ"ג);
 (ב) נעשת הדמות וכן
 במשנה (למ"ג) (ג) נלקמן
 מד"ג (ד) ק"ה ט"ז ט"ו,
 (ה) נמדרג (ה"א) (ו) נללם
 פ"ד מ"ז (ז) ונדבס כ"ו,
 (ח) נלקמן מד"ג (ט) נלקמן
 מד"ג.

הגהות הב"ח

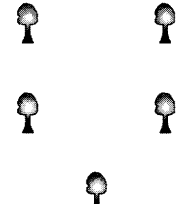
(א) במשנה כל אלו שומעין
 ל"ל ויבנה ואלו ממקו:
 (ב) ר"ש ד"ה ואפילו וכו'
 מנשרפין הפ"ד ואמרי:
 מ"ה ולא חילול וכו'
 שמחלל את הפירות:
 (ג) ד"ה ולא וכו' כמי
 ולא מקו:

מוסף רש"י

שפטם אבי אמו יתרו,
 ראלעזר בני פנחס לקח
 מננות יתרו דכתיב ואלעזר
 בן אהרן לקח לו מננות
 פוטאל לו לאשה ומננת
 כגונה פוטאל זה יתרו
 שפוטע עגלים לנדרת
 סוכים ומהדרין כ"ג.
 אחד הבונה ואחד
 הלוקח ואחד היורש.
 וכן דרך המלאים בכל מקום
 דהיא דשפוטע ליה מנן
 כירשע ואושו הפני שנה
 להשמענו שחא שיה לו
 הוא שנה אמרו (סוכה
 כ"ג).

שפוטע יזול וכבש אותו ולא יחשנו: והלא שבעים מביים אוסו.
 כדאמרין באלו הן הנשרפין (פנהדרין דף פ"ג): לפיכך הוצרך ליהסו שם
 פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן: **כרי פוטי** מדלג כתיב פוטאל:
מתני' ביום האולרות. לאולר יין שמן ומצואה: ואחד הלוקח.
 בית בנו שהרי אללו הוא חדש.
 ובגמרא מרבינן ליה מקרא: **חמשה**
אילני מאכל. דבהכי הוי כרסו שמים
 כנגד שמים ואחת יוצאה זכב:

מה



ואפילו מה' מינין מנשרפין: (א)
חילולו בשנת הרביעית לנטיעתו
 שחלל את הפירות נמעות כדך
 מעשר שני ומעלה את המעות
 לירושלים ויחלן כדכתיב (ויקרא ט'
 קדש הלולים וגמר קדש קדש ממעשר:
 ה"ג כל אלו שומעין דברי כהן
מערכי מלחמה וחורין. כמו שומעין
 דברי מערכי מלחמה של כהן כלומר
 שהכהן אומר להן: סרק. כגון
 ארזים ושקמים שאינן עץ פרי:
והמחזיר גרושפו. ואירסה אינו חוזר
 שאינה מדשה לו וקרא אאשה מדשה
 קפיד דכתיב כי יקח איש אשה
 חדשה (דברים מד): **אלמנה**. ואירסה
 כהן גדול אינו חוזר בשצילה
 דאינעו מולא לקמה"ל מדלג כתיב
 ולא לקח: **על מכונן**. סמרו וננלו
 נמדה ראשונה אינו חוזר דלאו
 חדש הוא הואיל ולא חידש להספיך
 עליו ואפילו אללו אינו חדש וגרע
 מהלוקח והיורש: אף הכונס בים

לבינים כשרון. מקום הוא ששמו כשרון ואין הקרקע יפה לבינים
 ולא הוי דבר קיימא (א) שפעמיים צריך לחדשה בשבע שנים: **ואלו שאין**
וזין ממקומן. דהך דלעיל הולכין עד לספר ושם שומעין דברי כהן
 וחורין מן המערכה לאך ישראל ואינם חוזרין לנתיבם אלא עוסקין

בסיפוק מים ומוזן להוליך מלחמה
 ואלו אין זזין ממקומן אפילו ללכת
 עד הספר ולשזב ע"פ כהן: **כוננה**
 ביום וחנכו. ולא דר בו עדיין שנה:
 וכן **הנוטע כרם וחילולו**. ועדיין לא
 עברה שנה רביעית עליו שלימה:
נקי יביה לבינו. בשביל צימו:
יביה. רבינו הוא. הסיף לך הוי
 אחרת להיות כו: **גמ'** יכול
דברים של עלמן. יכול שהדברים
 הללו שהם אומרים מי האיש אשר
 בנה וגו' של עלמן הן ולא היה כהן
 אומן אלא השוטרים: **ל"ל ויספו**
השוטרים. לדבר אל העם ואמרו
 מי האיש וגו'. ויספו משמע דבר
 זה הם מוספים משלהם: **כרי דברים**
של עלמן אמור. שהדבר זה לדבר
 הן מוספין על של כהן מדעד השמא
 גבי נטע וגבי אירס אשה לא כתיב
 ויספו והלא כתיב ויספו ש"מ עד
 הנה דברי כהן ואת זו הן מוספין:
הא מה אני מקיים ודברו השוטרים:
 בצנה ונטע ואירס: **דדברי משוח**
מלחמה הסוכו מדבר. שהכהן
 אומר והשוטרים משמעין אותו:
מוגש עד ודברו. דהיינו שמע
 ישראל אתם קרנים וגו' עד להשיע
 אהכס: **מי האיש**. רבינו הוא דלמי
 למיכתב מי אשר בנה. ומדלג כתיב
 אשר בית בנה דרוש ביה צנה מ"מ.
 והאי דכתיב בית למעוטי בית שער
 לכסדרה ומרפסת שהם עשויים
 לדריסת רגל ולא ראוי לדור בהם:
ביום שער. בית כניסת שער החצר
 להסתופף שם שומר הפתח: **ולא**
חנכו. מדלג כתיב (א) חנך הוי מיעוטא
 חנכו ליה ולא לאחר פרט לגחול
 ציט: **כרבי יוסי הגלילי**. דמתני' ט':
 מעבירות

ג א מ"י פ"ו מהל' מלכס'
 ה"ה סמנ עשין קכ:
 ד ב מ"י שם הל"ו:
 ה ג מ"י שם הל"ו:
 ד [מ"י שם הל' טו]:
 ו ה מ"י שם הל"ה:
 ז ו מ"י שם הל"ו:
 ח ז מ"י שם הל"ה:
 ט ח מ"י שם הל"ה:
 י ט מ"י שם הל"ה:
 י"א י ב מ"י שם הל"ג:
 י"ב ל מ"י שם הל' ה' ו:

תורה אור השלם

1. וישלח אתם משוח
 אלקי למשה לצבא אהם
 ואת פינחס בן אלעזר
 הכהן לצבא וכלי הקדש
 והצבאות התרועעה
 במדבר לאו
 2. והפזרים מכרו אתו
 אל מצרים לפושפ
 קריס פרעה שר
 השבחים:
 בראשית לו לו
 3. ואלעזר בן אהרן לקח
 לו מננות פוטאל לו
 לאשה ויחלל לו את
 פנינתה אלה ראשי אבות
 הלויים למשפחתם:
 שמות ו כה
 4. ודברו השוטרים אל
 העם לאמר מי האיש
 אשר בנה בית חדש ולא
 חנכו ילך וישב לביתו פן
 ימות במלחמה ואיש
 אחר יחננו: דברים כ ה
 5. ומי האיש אשר נטע
 כרם ולא חילול ילך וישב
 לביתו פן ימות במלחמה
 ואיש אחר יחללנו:
 דברים כ ו
 6. ומי האיש אשר אירש
 אשה ולא לקחה ילך
 וישב לביתו פן ימות
 במלחמה ואיש אחר
 יקחה: דברים כז
 7. כי יקח איש אשה
 חדשה לא יבא בצבא
 ולא יעבר עליו לכל דבר
 נקי יתה לביתו שנה
 אחת וישמח את אשתו
 אשר לקח: דברים כד ה
 8. ויספו השוטרים לדבר
 אל העם ואמרו מי
 האיש הירא ורך הלבב
 ילך וישב לביתו ולא
 ימס את לבב איוו
 כלבבו: דברים כ ח

היה חוזר רבי יהודה
 אומר אף הבונה בית על מכוננו לא היה חוזר ר'
 אליעזר אומר אף הבונה בית לבינים בשרון לא היה חוזר
 יאלו שאין זזין ממקומן בנה בית והנכו נטע כרם וחללו הנושא את ארוסתו הכונס את יבמתו שנא'
 נקי יהיה לביתו שנה אחת לביתו זה ביתו יהיה זה כרמו ושמח את אשתו זו אשתו אשר לקח להביא את
 יבמתו אין מספיקין (להם) מים ומוזן ואין מתקנין את הדרכים: **גמ'** תנו רבנן ודברו השוטרים יכול
 דברים של עצמן כשהוא אומר ויספו השוטרים הרי דברים של עצמן אמור הא מה אני מקיים ודברו השוטרים
 בדברי משוח מלחמה הכתוב מדבר הא כיצד כהן מדבר ושוטר משמיע תני חדא כהן מדבר ושוטר משמיע
 ותניא איך כהן מדבר וכהן משמיע ותניא איך שוטר מדבר ושוטר משמיע אמר אביי הא כיצד מוגש ועד
 ודברו כהן מדבר וכהן משמיע מודברו עד ויספו כהן מדבר ושוטר משמיע מוסיפו ואילך שוטר מדבר ושוטר
 משמיע: מי האיש אשר בנה בית חדש כו': תנו רבנן אשר בנה אין לי אלא אשר בנה לקח וירש וניתן לו
 במתנה מנין ת"ל מי האיש אשר בנה בית אין לי אלא בית מנין לרבות בית התבן ובית הבקר ובית העצים
 ובית האוצרות ת"ל אשר בנה מכל מקום יכול שאני מרבה אף הבונה בית שער אכסדרה ומרפסת תלמוד
 לומר בית מה בית הראוי לדירה אף כל הראוי לדירה ר' אליעזר בן יעקב אומר בית כמשמעו לא חנך ולא
 חנכו פרט לגחול לימא דלא כרבי יוסי הגלילי דאי רבי יוסי הגלילי הא אמר ורך הלבב זה המתירא
 מעבירות